

Cumpetenzas e finanziaziun da las curatellas

Intervenziuns parlamentaras davart las curatellas professiunalas e da la protecziun d'uffants

DA MARTIN CABALZAR

■ **Cun il cumenzament da l'onn 2013 ha il nov dretg per la protecziun d'uffants e creschids remplazzà l'antier dretg tutelar. En quest connex hai era dà novas structuradas e midadas tar l'andament da las proceduras e da la finanziaziun. Tut quai ha chaschunà divers problems tranter auter era pervi da la mancanza da persunal numericamain sufficient e qualifitgà.** Entant ha deputada *Claudia Kleiss-Kümin* inoltrà in'incumbensa concernent l'examinaziun da las cumpetenzas e dal rendaint per las curatellas professiunalas. Deputà *Andreas Thöny* (psd Tschintg Vitgs) ha fatg ina dumonda concernent l'engaschament da purschiders da servetschs privats en cas d'uffants protegids.

La regenza è cunscienta dals problems

La regenza è cunscienta da la problematica ed è pronta da gidar a sclerir quella cunzunt en la realisaziun pratica. Areguard la finanziaziun sa preschenta a la regenza la situaziun sco suonda: Ils custs per mesiras externas da la protecziun d'uffants e da creschids, accumpagnaments sociopedagogics da famiglia stoppian da princip vegnir surpigliads da la persuna pertutgada resp. dals titulars da la tgira genitoriala. Excepciuns datti sche terzas varts sco cassas da malsaus ed assicuranzas èn obligadas da pagar. En moda subsidiara sto lu era la vischnanca al domicil da l'assistenza surpigliar ils custs. Quai vala era per indemnizaziuns da las curatellas professiunalas per la gestiun dals mandats en il cas singul concret. Las vischnancas da domicil hajan dentant nagin status da partida en connex cun l'ordinaziun da mesiras. Ellas hajan dentant il dretg d'audiziun sch'i èn tangads interess essenzialas, en spezial tals da natura finanziaria.

Cusseglier guvernativ Christian Rathgeb en visita d'infurmaziun tar la Curatella professiunala da la Surselva a Glion. FOTO S. ROTHMUND

Rendaquint e finanziaziun

Tenor la resposta da la regenza ston ils custs per mesiras externas da la protecziun d'uffants e da creschids che ston vegnir surpigliads da las vischnancas sco agid social vegnir sutmess sco fin uss a la gulivaziun da las grevezas per prestaziuns socialas determinadas. En la consideraziun cumplessiva dals cas sajan ils custs per questas mesiras la part la pli gronda. Sche la vischnanca stoppia surpigliar quests custs a moda subsidiara vegnia il rendaquint tranter l'instituziun e la vischnanca per regla fatg mintga mais.

Betg profiter da la gulivaziun da las grevezas per prestaziuns socialas determinadas na possian dentant betg las indemnizaziuns da las curatellas pro-

fessiunalas per la gestiun dals mandats. Cun la brev da l'Uffizi chantunal dal servetsch social dals 4 da mars 2014 sajan las vischnancas la finala vegnidas infurmadadas davart la regulaziun actuala ed areguard la surpigliada dals custs.

Cumpetenzas da las curatellas professiunalas

Gia en la debatta dal cussegl grond davart la revisiun parziala da la lescha introductiva davart la realisaziun dal nov dretg è el sa fatschentà detagliadamain cun la dumonda da la cumpetenzas ed ha acceptà cun ina clera maiortad la proposta da la regenza. Tenor quella è il chantun respunsabel per la Apuc e las regiuns per la curatella professiunala. «Quella soluziun concepida a lunga vista para dad esser cunvegna e stat

en accordanza cun la constituziun federala sco era cun la refurma chantunala dal territori e da la gulivaziun da finanzas», scriva la regenza.

Tar la repartiziun da las incumbensas tschernida vegnian las vischnancas distgargiadas considerablmain en cumparegliaziun cun avant, pretendia la regenza. Tant ord vista finanziaria sco executiva para la regulaziun vertenta dad esser bain supportabla per las vischnancas. In augment dals custs per las mesiras na saja betg da constatar per il mument. Perquai na vesia la regenza nagin motiv da midar la regulaziun actuala da las cumpetenzas. Tar incumbensas che vegnian ademplidas da plirs plauns statals sa laschia il princip da l'equivalenza fiscala realisar mo limitadamain.

Tgi surpiglia ils deficits?

Ils custs per manar las curatellas professiunalas stoppian vegnir surpigliads da l'instituziun responsabla. En l'avegnir saja quai probabel la regiun. In deficit da l'instituziun responsabla stoppia en scadin cas vegnir surpiglià era vinavant da las vischnancas.

Per las indemnizaziuns dals mandataris ston las curatellas professiunalas render quint almain mintga dus onns. Duessan quellas periodas da rendaquint vegnir cuntanschidas, duvrass quai dapli persunal uschia ch'i sa resultassan dapli custs. La regenza conceda che il modus da rendaquint per ils custs da gestiun dals mandats da las curatellas professiunalas chaschunian actualmain fitg blera lavur. Perquai duai quest modus vegnir examaminà e simplifitgà uschenavant sco pusseivel.

Engaschament da servetschs privats

Sco deputà *Andreas Thöny* constatescha incumbenschan servetschs socials magari firmas privatas da sclerir u d'exequir in mandat en situaziuns famigliaras difficilas. Questa situaziun para dad esser in pau problematica, constatescha Thöny. En connex cun l'engaschament da purschiders privats sa tschientian dumondas sco la legitimaziun d'exequir funcziuns repressivas, da la protecziun dal schurmetg d'uffizi sco era da la protecziun da datas.

La regenza punctuescha ch'ins stoppia differenziar tranter l'activitad da la protecziun d'uffants e creschids (Apuc) che cumpeggia scleriments, decisiuns e surveglianza e la gestiun d'in mandat per isumbensa da la Apuc. La gestiun d'in mandat vegnia per regla exequida da procuraturs professiunals u da mandataris privats.

La Apuc dal Grischun na surdetta naginas incumbensas da scleriment a purschiders privats. Tenor la regenza n'è la situaziun en il chantun Grischun betg problematica ed ella vesa consequentmain nagin basegn d'agir.